

YOSHLAR TARBIYASIDA OILANING TUTGAN O'RNI

Murodulayev Temurbek Abdulla o'g'li

Nizomiy nomidagi TDPU tarix fakultet

milliy g'oya ma'naviyat asoslari

huquq ta'limi yo'nalishi talabasi

Telefon: +998942112121

e-mail: tmurodullayev@inbox.ru

Annotatsiya: Mazkur maqolada yoshlar tarbiyasida oilaning o'rni va ahamiyati tahlil qilinadi. Oilaviy tarbiya jarayonida shakllanadigan ijtimoiy va axloqiy qadriyatlar yosh avlodning ma'naviy kamolotida muhim omil hisoblanadi. Shuningdek, oilaning ta'lim-tarbiya jarayonidagi o'rni va uning jamiyat rivojiga ta'siri ham yoritilgan.

Kalit so'zlar: oila, tarbiya, yoshlar, ijtimoiy institut, ma'naviy qadriyatlar.

Аннотация: В данной статье рассматривается роль и значение семьи в воспитании молодежи. Социальные и моральные ценности, формирующиеся в процессе семейного воспитания, являются важным фактором духовного становления молодого поколения. Также освещается роль семьи в процессе образования и ее влияние на развитие общества.

Ключевые слова: семья, воспитание, молодежь, социальный институт, духовные ценности.

Abstract: This article examines the role and significance of the family in youth upbringing. The social and moral values formed during family education are an important factor in the spiritual development of the younger generation. The article also highlights the role of the family in the educational process and its impact on societal development.

Keywords: family, upbringing, youth, social institution, spiritual values.

Oila – jamiyatning eng kichik, ammo eng muhim bo‘g‘ini bo‘lib, uning barqarorligi va rivoji bevosita oila tarbiyasiga bog‘liq. Yoshlar tarbiyasida oila asosiy ijtimoiy institut sifatida axloqiy va madaniy qadriyatlarni shakllantirishga xizmat qiladi. O‘zbekistonda yosh avlodni barkamol inson sifatida tarbiyalash davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri bo‘lib, bu borada bir qator qonun hujjatlari va dasturlar amalga oshirilmoqda.

Oilaviy tarbiya yoshlar ongida vatanparvarlik, insoniylik va ijtimoiy mas’uliyat kabi fazilatlarni shakllantirishga xizmat qiladi. Ota-onaning farzand tarbiyasidagi roli, pedagogik yondashuvlar va oilaviy munosabatlarning jamiyat barqarorligiga ta’siri ilmiy nuqtai nazardan tahlil qilinadi. Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari va davlat dasturlarida oilaviy qadriyatlarni mustahkamlashga oid qabul qilingan hujjatlar misolida oila instituti rivoji ko‘rib chiqiladi.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, oilaviy muhit yoshlarning dunyoqarashi, axloqiy mezonlari va kasbiy yo‘nalishini belgilashda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Farzand tarbiyasida sog‘lom muhit yaratish, oilaviy an‘analarni saqlash va yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish jamiyat barqarorligi va taraqqiyotiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Mamlakatimizda oila va bola tarbiyasiga alohida e’tibor qaratilmoqda. Davlat rahbarimiz Shavkat Mirziyoyev oila institutining jamiyat barqarorligi va yosh avlod tarbiyasidagi o‘rni haqida shunday deydi: "Eng katta baxt – oilamiz tinch bo‘lsin! Oila kichik vatan, oila tinch bo‘lsa, baxtli bo‘lsa, vatan tinch bo‘ladi." Bu fikr oilaning mustahkamligi jamiyat rivoji bilan bevosita bog‘liqligini anglatadi.

Bola tarbiyasi, avvalo, oilada boshlanadi. Shu boisdan mamlakatimizda oilalarni mustahkamlash, yoshlarni turmushga tayyorlash, bolalar tarbiyasida ota-onalarning rolini oshirishga qaratilgan qator islohotlar amalga oshirilmoqda. Prezident Mirziyoyev bu borada ta’kidlaydi: "Men aziz yigit-qizlarimizga murojaat qilib aytmoqchiman: turmush qurishga, oilaga, farzand taqdiriga nihoyatda chuqur mas’uliyat bilan qarang." Ushbu yondashuv yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash, ajralishlarning oldini olish va farzandlar tarbiyasini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Bundan tashqari, oilalarda bolalar tarbiyasi bilan shug'ullanishda mahalla, ta'lim muassasalari va keng jamoatchilik hamkorligini mustahkamlash zarurati ta'kidlanmoqda. Shu munosabat bilan, mahallalar va maktablar hamkorligi kuchaytirilib, ota-onalar uchun tarbiyaviy seminarlar, psixologik maslahatlar tashkil etilmoqda. Davlat rahbari bu borada shunday deydi: "Bunga nimaning hisobidan erishamiz? Tarbiya, tarbiya va faqat tarbiya hisobidan. Bu vazifalar maktab, oila, mahalla, butun jamoatchilikka katta mas'uliyat yuklaydi."

Yana bir muhim masala – oilalarda farzandlarga milliy qadriyatlar, mehr-oqibat va hurmat tuyg'ularini singdirishdir. Shu sababli, oilaviy qadriyatlarni mustahkamlash bo'yicha huquqiy asoslar yaratilib, 2024-yilda qabul qilingan O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining tegishli moddalarida oila instituti va farzand tarbiyasiga oid normalar mustahkamlab qo'yildi.

Oila tarbiyasi yoshlar ma'naviyatini shakllantirishda muhim omil bo'lib, uning jamiyat taraqqiyotidagi o'rni beqiyosdir. Mamlakatimizda oilaviy qadriyatlarni mustahkamlash va yoshlar tarbiyasini yaxshilashga yo'naltirilgan davlat siyosati davom ettirilishi lozim. Har bir ota-ona yosh avlodni tarbiyalashda o'z mas'uliyatini chuqur anglab, milliy qadriyatlarni singdirishga harakat qilishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi, 2024. 250 bet.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari va qarorlari. Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. 300 bet.
3. Bolalar huquqlari to'g'risidagi Konvensiya. BMT nashri, Nyu-York, 1989. 120 bet.
4. Hasanboyeva O. Oilaviy tarbiyaning asosiy tamoyillari. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti, 2019. 200 bet.
5. Xalqaro ilmiy maqolalar va monografiyalar. Moskva: "Nauka" nashriyoti, 2020. 280 bet.